MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tas-27 ta' Mejju, 2003

Citazzjoni Numru. 1056/2000/1

Mustapha Miftah

vs

Claudia Camilleri

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici a fol. 1 fejn gie premess:-

Illi l-attur izzewweg lill-konvenuta fit-2 ta' Mejju 1996, kif jirrizulta mic-Certifikat taz-Zwieg hawn anness u mmarkat bhala Dok. "A";

Illi l-kunsens tal-partijiet ghal dan iz-zwieg kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga u/jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tieghu;

Illi l-partijiet rabtu l-kunsens taghhom ghall-kundizzjoni li tirreferi ghall-futur;

U illi l-kunsens tal-partijiet ghal dan iz-zwieg kien vizzjat peress li kien inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta’ xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga;

U illi ghalhekk, l-imsemmi zwieg huwa null u bla effett ghat-termini tal-artikolu 19 (1) (g) u/jew (d) u/jew (f) tal-Att XXXVII tal-1975 li Jirregola z-Zwigijiet.

Illi l-istess attur talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg ikkuntrattat bejn l-attur u l-konvenuta huwa null u bla effett fil-Ligi.

L-ispejjez kontra l-konvenuta li hija ngunta sabiex tidher ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta’ xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 u 5 tal-process;

Rat il-verbal tas-6 ta’ Frar 2001.

Rat in-nota tas-16 ta’ Marzu 2001 tal-konvenuta Claudia Camilleri li permezz taghha tat ruhha b’notifikata bic-citazzjoni u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza.

Rat il-verbali tat-13 ta’ Gunju 2001; tat-18 ta’ Settembru 2001; tas-7 ta’ Dicembru 2001; tal-31 ta’ Jannar 2002 fejn il-kawza giet differita biex tkompli tinstema’ minn din il-Qorti kif prezentament presjeduta mill-Onor. Imhallef Raymond C. Pace; u tas-16 t’April 2002 fejn inghata digriet affidavit tal-partijiet b’terminu ta’ tletin (30) jum kull wiehed.

Rat in-nota tal-konvenuta tal-24 t’April 2002 fejn permezz taghha pprezentat l-affidavits taghha u ta’ Rona Flores.

Rat in-nota ta’ l-attur tal-10 ta’ Mejju 2002 fejn permezz taghha esebixxa l-affidavit tieghu stess u ta’ Yousef Miftah.

Rat il-verbal tas-26 ta’ Gunju 2002.

Rat in-nota tal-konvenuta tal-15 ta’ Lulju 2002 li permezz taghha tat ruhha b’notifikata bl-affidavits ipprezentati.

Rat il-verbali tat-12 ta’ Dicembru 2002 fejn fuq talba ta’ Dr. Frank Cassar ghall-attur il-kawza giet differita ghas-sentenza ghas-27 ta’ Mejju 2003.

Rat li minkejja li tat ruhha b’notifikata bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza, il-konvenuta baqghet ma pprezentat l-ebda nota t’eccezzjonijiet u ghalhekk baqghet kontumaci.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(a) KAWZA ODJERNA.

Illi fic-citazzjoni, l-attur talab li z-zwieg tieghu mal-konvenuta ccelebrat fit-2 ta’ Mejju 1996 jigi dikjarat null u bla effett *ai termini* tas-**sub-incizi (d), (f) u (g) tal-artikolu 19 (1) tal-Kap. 255.**

Illi qabel xejn il-Qorti tosserva li minkejja li l-konvenuta hija kontumaci xorta wahda din il-Qorti hi obbligata li tezamina l-provi sabiex tara jekk dak allegat mill-attur jirrizultax pruvat sal-grad rikjest mill-ligi. Iz-zwieg hu istituzzjoni ferm importanti ghall-istabbilita` socjali; zwieg debitament registrat skond id-dispozizzjonijiet relattivi tal-**Kodici Civili** hu prezunt validu sakemm ma jigix pruvat il-kuntrarju; u anke li kieku hawn *si tratta* ta’ ammissjoni ghal kollox u bla ebda kundizzjoni tat-talba attrici (**Art. 158 (2) Kap 12**) din il-Qorti ma tkunx ezonerata f’kaz ta’ kawza ghall-

annullament taz-zwieg milli tisma' l-provi sabiex tassigura ruhha li hemm bazi legali ghall-annullament mitlub (**"Carmel sive Charles Camilleri vs Teresa Camilleri"** – P.A. (VDG) - 3 ta' Ottubru 1995 -Cit. Nru. 1264/94).

(b) LIGI APPLIKABBLI GHALL-KAZ *DE QUO.*

Illi jidher li l-attur ibbaza t-talba tieghu abbazi ta' l-**artikolu 19 (1) (d), (f) u (g) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta**. Illi dawn l-artikoli jinqraw hekk kif gej:-

*"**Artikolu 19(1)** B'zieda mal-kazijiet fejn zwieg ikun null skond xi dispozizzjoni ohra ta' dan l-Att, iz-zwieg ikun null:-*

(d) *jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b' difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg;*

(f) *jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun nkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga,jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg;*

(g) *jekk xi wahda mill-partijiet torbot il-kunsens taghha ma' kundizzjoni li tirreferi ghall-futur."*

Illi din il-Qorti sejra tghaddi biex tezamina n-nullita` taz-zwieg *o meno* taht dawn it-tliet sub-incizi separatament, u fl-ewwel lok, taht **l-artikolu 19(1)(d) tal-Kap. 255**.

Illi ghar-rigward ta' l-**artikolu 19(1)(d)** mill-provi prodotti jirrizulta li l-kontendenti, specjalment il-konvenuta, qabel ma zzewgu ma kkunsidrawx bis-serjeta' l-valuri u l-principji tal-hajja mizzewga. Inghad illi l-kuncett ta' diskrezzjoni ta' gudizzju *"supposes not only maturity of intellect but also a maturity of the will, that is an ability to take decisions responsibly. A person must possess a*

critical faculty and internal freedom of choice in order to contract validly."

Illi kwindi hi necessarja l-maturita' li tippermetti persuna li tevalwa d-drittijiet u obbligi li ggib maghha l-hajja mizzewga. Illi bla ebda dubju ghalkemm il-komportament tal-attur u l-konvenuta juri ammont kbir t'immaturita` u li effettivament ma kellhomx idea ta' x'kienet tikkomporta l-hajja mizzewga. Illi b'hekk issir referenza ghas-sentenza ta' din l-istess Qorti fl-ismijiet **"Anthony Gallo vs Dr Anthony Cutajar et"** (Cit.Nru: 1962/99/RCP – 28 ta' Mejju 2002) u ghall-principji hemm enuncjati u tasal ghall-konkluzjoni li l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat *ai termini* ta' l-**artikolu 19(1) (d).**

Illi rigward l-**artikolu 19 (1) (f)** dan jikkonsidra kemm is-simulazzjoni totali (*"colorem habens, substantiam vero nullam")* kif ukoll dak parzjali (*colorem habens, substantiam vero alteram)* tal-kunsens.

Illi rigward it-tifsira tal-frasi *"eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu"*, jew kif maghruf ukoll bhala simulazzjoni totali, il-Qorti fil-kawza **"Bonnici vs Bonnici"** (P.A. 30 ta' Lulju 1982) qalet illi biex ikun hemm simulazjoni totali jrid jigi ppruvat il-*'finis operis'* taz-zwieg gie effettivament eskluz mill-vera rieda ta' parti jew ohra, ghalkemm formalment tkun sehhet ic-celebrazzjoni taz-zwieg.

Illi fis-sentenza **"Cali vs Dr. Albert S. Grech *nomine".*** (P.A. 22 ta' Gunju 1988) il-Qorti qalet illi jekk tmur ghac-cerimonja tat-tieg u nternament tissostitwixxi l-ideat tieghek fuq x'inhu zwieg jew inkella xort'ohra teskludi l-veru kuncett taz-zwieg, hi forma ta' simulazzjoni totali. Fid-decizjoni **"Galea vs Walshi"** (P.A. 30 ta' Marzu 1995) il-Qorti spjegat simulazzjoni bhala *"meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux ghall-kunsens intern li jkun inghata*". Illi fis-sentenza **"Muscat vs Borg Grech"** (P.A. 14 ta' Awissu 1995) il-Qorti spjegat il-kuncett ta' simulazzjoni b'dawn il-kliem:-

"Ghalhekk min esternament ikun wera li qed jaghti l-kunsens matrimonjali izda jkun internament u b'att pozittiv

tal-volonta' tieghu qed jichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg ikun qed jissimula l-kunsens tieghu".

Illi kif gie nsenjat fid-decizjoni fi-ismijiet **"Francesco Teuma vs Luigi Camilleri et",** (K. 1 ta' Ottubru 1884 - Vol. X p.912):-

"a poter dedursi la invalidita dell'atto e' necessario che risulti chiaro, che cio' che si contrattava non era la yenta, ma una simulazione, cioe` 'fictio seu ostensio falsi pro vero'.

Illi in fatti meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja hu kapaci jaghti l-kunsens validu taz-zwieg, pero` bl-att tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu, eskluda *a priori* certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe`, issimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda *a priori* z-zwieg, jew inkella fejn filwaqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi tal-hajja mizzewga, u cjoe` saret simulazzjoni parzjali.

Illi *inoltre* fis-sentenza **"Theresa Taguri nee` Spiteri vs Av.Christopher Cilia et noe"** (Cit. Nru: 3130/96/NA – 10/11/99) gie ritenut illi :-

"Fl-interpretazzjoni ta' dan is-sub-inciz gie ritenut mill-Qrati taghna illi l-eskluzjoni pozittiva ma kellhiex necessarjament tirrizulta biss minn xi haga espressa direttament izda setghet tigi espressa bl-imgieba ta' xi parti fil-perjodu mmedjatament qabel u wara li jkun inkiseb l-istess kunsens".

Illi fl-ahharnett l-attur isostni li l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat *ai termini* ta' l-**artikolu 19(1)(g)**, pero` din il-Qorti, stante dak deciz, ma jidhirlix li ghandha tidhol f'ezami tal-istess, peress li dan ikun biss process akkademiku, ghaliex in-nullita' taz-zwieg gja' giet dikjarata.

Illi konsegwentement irrizulta illi fil-mument taz-zwieg il-kunsens tal-partijiet kien wiehed invalidu abbazi tas-**sub-**

artikoli (d) u (f), tal-**artikolu 19 tal-Kap 255** u ghalhekk dan iz-zwieg qed jigi ddikjarat null ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet.

(C) APPREZZAMENT TAL-PROVI.

Illi mill-provi prodotti li dwarhom hemm qbil bejn il-partijiet jirrizulta li l-kontendenti kienu jiffrekwentaw lil xulxin bhala hbieb u wara xi xhur li huma kienu jafu lil xuxlin inqalghet problema fis-sens li ma kienx possibbli ghall-attur li jibqa' jghix hawn Malta peress li ma kenitx ha tigi mgedda l-*visa* tieghu. Illi fuq suggeriment ta' hu l-attur Joussef, il-partijiet habta u sabta ddecidew li jizzewgu civilment bl-iskop uniku li l-attur ikun jista' jakkwista d-dritt li jkun jista' jghix hawn Malta. Fil-fatt hekk gara u fit-2 ta' Mejju 1996 sar l-istess zwieg li bih lanqas kienu nfurmati l-genituri tal-konvenuta u lanqas bdew jghixu flimkien.

Illi ghalkemm jidher li l-partijiet baqghu jiffrekwentaw lil xuxlin bhala tfajla u guvni, huma qatt ma ghexu hajja mizzewga flimkien u *di piu`* minhabba li jidher car li dan kien zwieg ta' konvenjenza biss huma ftehmu li jekk ikollhom xi relazzjonijiet intimi huma ma kellhomx ikollhom tfal.

Illi fil-fatt il-partijiet isseparaw formalment permezz ta' kuntratt datat 3 ta' Frar 2000 u l-konvenuta llum ghandha relazzjoni ma' ragel iehor filwaqt li l-attur baqa' jghix hajtu, u ghalhekk jidher car li dan kien zwieg ta' l-isem biss u simulat bla ma hadd minnhom qatt haseb dwar id-dmirijiet u d-drittijiet essenzjali taz-zwieg u fil-kaz tal-prokreazzjoni ta' l-ulied tali element gie wkoll eskluz ghal kollox mill-partijiet, b'dan li jikkonkorru l-elementi kollha necessarji sabiex tali zwieg jigi dikjarat null *ai termini* tal-**artikolu 19 (1) (d) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta** ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewg partijiet.

Illi dan kollu jirrizulta mill-affidavits tal-kontendenti u korroborati mix-xhieda ta' Rona Flores u ta' Joussef Miftah permezz ta' l-affidavits taghhom prezentati fl-atti tal-kawza.

<u>III. KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt fil-kontumacja tal-konvenuta **tilqa' t-talba attrici** b'dan illi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg ikkuntrattat bejn l-attur u l-konvenuta tat-2 ta' Mejju 1996 huwa null u bla effett fil-Ligi skond id-dispozizzjonijiet tal-**artikolu 19 (1) (d) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta**.

L-ispejjez jinqasmu bin-nofs bejn iz-zewg partijiet.

Moqrija.

--------------------------------TMIEM--------------------------------